

Vedlegg 1

Dato: 23.02.2026

Notat

Vurdering av innkomne merknader

Innledning

med Formannskapet vedtok 16.12.2025 å legge forslag til ny samfunnsdel for Drangedal kommune ut på høring og offentlig ettersyn i tråd med plan- og bygningsloven § 11-14.

Det har kommet inn totalt 16 høringsuttalelser i høringsperioden. Det foreligger merknader fra Statsforvalter, Telemark fylkeskommune, NVE, Mattilsynet, Statens Vegvesen og Bane Nor. Vi har også mottatt innspill fra organisasjoner, lag og foreninger, råd og utvalg, politiske partier og enkeltpersoner.

Vurdering av innkomne merknader til høring (16.12.2025-12.02.2026)

I oversikten nedenfor er høringsinnspillene oppsummer i tabellform. Avsenderne er kategorisert i fem bolker, statlige og regionale

myndigheter, organisasjoner, lag og foreninger, råd og utvalg og politiske partier og privatpersoner. Kolonne 1 viser hvilke temaer innspillene dreier seg om. Deretter følger administrasjonens vurdering av innspillet i kolonne 2. Resultatet av vurderingen framgår av kolonne 3, hvor **rød skrift** markerer punkter hvor planen foreslås endret. Det nederste lysegrå feltet i hver tabell viser konkrete endringsforslag i planen.

1. STATLIGE OG REGIONALE MYNDIGHETER

1.1 Statsforvalteren i Vestfold og Telemark		
Innspill	Administrasjonens vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal Minner om <i>Bo trygt hjemme-reformen</i> og viser to relevante satsingsområder: Levende lokalsamfunn og boligtilpasning og -planlegging. Minner om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) og prinsippet om universell utforming (oppdatert veileder)	Planutkastet omtaler levende lokalsamfunn og boligtilpasning- og planlegging – og kommunen jobber godt med tilrettelegging for universell utforming av turområder- og stier. Adm. anbefaler likevel at Bo trygt hjemme-reformen omtales eksplisitt i planen.	Det anbefales at det refereres til Bo trygt hjemme-reformen i planen
3 Naturlige Drangedal -Vurderer at hensynet til samfunnssikkerhet og beredskap er godt ivare tatt i planen	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune -Påpeker at arealstrategien løfter fram sentrale tema som planvask, jordvern, samfunnssikkerhet og fortetting i bolig-, fritids- og næringsområder. Positive til at kommunen skal utarbeide ny klima- og energiplan og lokal jordvernstrategi -Gjør oppmerksom på eventuelle målkonflikter som kan oppstå.	Tas til orientering Administrasjonen er oppmerksom på at målkonflikter kan oppstå mellom f.eks. hensyn til naturmangfold, fornybar energi, arealbruk og næringsutvikling. Adm. vurderer at samfunnsplanens overordnede	Ingen endringsbehov Ingen endringsbehov Målkonflikter vil vurderes nærmere i forbindelse med rullering av arealdelen og gjennomføring av planvask

	strategier og arealprinsipper allerede gir et godt rammeverk for disse avveiningene, og at målkonflikter vil bli vurdert mer inngående i arbeidet med kommuneplanens arealdel og i etterfølgende planprosesser. Det anses derfor ikke nødvendig å endre samfunnsplanen på dette punktet.	
Andre innspill -Statsforvalteren berømmer kommunen for å ha lagt fram en godt utarbeidet samfunnsplan som i hovedsak hensyntar nasjonale føringer. -Anbefaler at kommunen tydeliggjør hvilke bærekraftmål planen baserer seg på -For videre planarbeid: Minner om to nye statlige planretningslinjer og et nytt rundskriv; <i>Miljøforvaltningens innsigelsespraksis</i> - Oppfordrer kommunen til å beskrive hvordan barn kan medvirke i temaer som angår dem i videre planarbeid	Tas til orientering Bærekraftmålene vurderes tilstrekkelig omtalt i planen Tas til orientering Tas til orientering	Ingen endringsbehov Ingen endringsbehov Ingen endringsbehov. Tas med i kommunens videre planarbeid Pkt. om barn og unges medvirkning tas med i kommunens videre planarbeid og omtales kort i planen
Endringsforslag: Pkt. 2.2: Endret punkt til: <i>“Vektlegge barn og unges oppvekstmiljø og universell utforming i all planlegging. Barn og unge skal få delta aktivt i kommunens planarbeid”.</i> Pkt. 2.3: Endret punkt til: <i>“Legge til rette for aldersvennlige boliger, i tråd med “Bo trygt hjemme-reformen”. Også etablering av boliger med heldøgns omsorg på Doktormyra i sentrum, for å møte endringer i demografien”.</i>		

1.2 NVE - Norges Vassdrag og Energidirektorat

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal I planen framkommer det klare mål for samfunnssikkerhet og hvordan kommunen vil oppnå målene. NVE forutsetter at oppdatert kunnskap om fareområder legges til grunn for arealplanleggingen. NVE er positive til at kommunen skal oppdatere planverket gjennom planvask. Kommunen har satt klare mål for klima og energi og hvordan disse skal følges opp.	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune Noterer seg at kommunen skal legge til rette for energieffektivisering og økt produksjon av fornybar energi vurderer det som positivt at naturbaserte løsninger for klimatilpasning og samfunnssikkerhet skal benyttes og at vassdrag skal sikres gjennom helhetlig planlegging.	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Andre innspill NVE vurderer at kommunen har gjort et godt arbeid med forslag til samfunnsdel og at planen gir et godt grunnlag for at NVEs interesser blir ivaretatt i den videre arealplanprosessen. Minner om at naturfareutredninger bestilt etter 1.1.25 skal meldes inn til NVE og at NVE kan ha innsigelser til at eldre reguleringsplaner går foran KPA ved motstrid, dersom sikkerhet mot naturfare ikke er ivaretatt.	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Endringsforslag: Ingen		

1.3 Mattilsynet

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		

1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune -Ber om samfunnsdelen omtaler: a) Beskyttelse av nåværende og framtidige drikkevannskilder mot forurensning med restriksjoner i nedbørsfeltene b) Leveringssikkerhet for kommunens drikkevann -Påpeker også temaene plantehelse, fiskehelse og dyrevelferd	Administrasjonen er enige i at beskyttelse av drikkevannskilde og leveringssikkerhet for drikkevann er viktig og bør omtales i planen	Foreslås omtalt kort i arealstrategien. Ivaretas i det videre arbeidet med planvask og rullering av KPA Ivaretas i det videre arbeidet med planvask og rullering av KPA
Andre innspill		
Endringsforslag: Arealstrategien: Følgende punkt under "Natur, klima og miljø" er endret til: <i>"Miljøforhold i og langs vassdrag skal sikres gjennom helhetlig planlegging. Drikkevann skal beskyttes mot forurensning, og leveringssikkerhet for kommunens drikkevann skal ivaretas"</i> .		

1.4 Telemark fylkeskommune		
Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal - Næringsutvikling må skje etter nøye vurderinger av samfunnsnyttene med tanke på grønn omstilling. Ber om at kommunen prioriterer det man allerede har, framfor å legge til rette for arealkrevende utvikling som kan gi økte klimautslipp. Kommunen ber om å legge prinsippet om å unngå, flytte og forbedre (UFF) til grunn for planarbeidet. To temaer fra Telemarksplanen vurderes som særlig viktige: Kraft og nett (behov for ny fornybar energi) og fokus på grønn verdiskaping og sirkulære verdikjeder.	Administrasjonen vurderer at planforslaget har en tydelig satsing på grønn omstilling, sirkulære verdikjeder, fornybar energi og klima/reduksjon av utslipp. Kommunen skal for øvrig utarbeide en ny klima- og energiplan, som omtalt i planutkastet. Det vurderes at prinsippene om å unngå, flytte og forbedre (UFF) er ivaretatt.	Ingen endringsbehov.

2 Inkluderende Drangedal Påpeker at Drangedals kulturminneplan er et viktig kunnskapsgrunnlag som med fordel kunne vært tydeligere forankret i samfunnsplanen. Fylkeskommunen vurderer ta det hadde vært hensiktsmessig om kommunen innlemmet kulturpolitikkålene; engasjement, bærekraft og mangfold som er naturlig del av samfunnsplanen	Administrasjonen vurderer at engasjement, bærekraft og mangfold er tilstrekkelig ivaretatt i foreliggende utkast. Det anbefales at kulturarv løftes fram i planen.	Det foreslås et nytt punkt om kulturarv i arealstrategien.
3 Naturlige Drangedal -Viser til verktøy som areal-, klimagass-, og naturregnskap for å sikre at arealforvaltningen ikke øker klimagassutslipp på en ikke-bærekraftig måte. - Fylkeskommunen oppfordrer til å løfte fram villlevende arter (vilt og fisk) i samfunnsdelen, knyttet til viltets egenverdi, næring, rekreasjon og opplevelse. -Det er positivt at kommunen har fokus på produktiv skog og jordbruksarealer.	Administrasjonen vurderer at verktøyene kan være nyttige i utarbeidelse av ny klima- og energiplan og i videre arbeid med planvask og rullering av KPA. Dette ivaretas i videre planprosesser, bl.a. ved rullering av kommuneplanens arealdel. Tas til orientering	Ingen endringsforslag. Verktøyene vurderes tatt i bruk i forbindelse med andre planprosesser Ingen endringsforslag Ingen endringsforslag
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune -Det er positivt at arealstrategien er retningsgivende for framtidig arealbruk, har gode prinsipper for senterstruktur, næring, landbruk, turisme, fritidsboliger og naturverdier - i tråd med føringer i ATP-Telemark. -Det hadde vært ønskelig om ivaretagelse og styrking av kulturmiljøarv ble formulert som et eget kriterium i arealstrategien for å sikre at dette benyttes som en egen ressurs i samfunnsutviklingen.	Tas til orientering Adm. vurderer at Drangedals kulturmiljøarbeid må tas vare på, styrkes og brukes som en ressurs for samfunnsutvikling	Ingen endringsbehov Et nytt punkt om kulturarv foreslås i arealstrategien
Andre innspill		

Endringsforslag:

Arealstrategien, nytt punkt: *“Kommunen skal ta vare på og utvikle bygdas kulturarv som ressurs for identitet, stedsutvikling og bærekraft. Vern, gjenbruk og videreføring av lokal byggeskikk og kulturhistoriske spor skal vektlegges.”*

1.5 Statens vegvesen

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune Statens vegvesen vurderer at arealstrategien i stor grad har tatt inn over seg planretningslinjene for arealbruk og mobilitet	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Andre innspill		
Endringsforslag: Ingen		

1.6 Bane Nor

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune -Bane Nor er fornøyd med at kommunen ønsker at fremtidig planlegging skal utnytte jernbanens potensiale	Tas til orientering	Ingen endringsbehov

-Bane Nor ber kommunen være spesielt oppmerksom på jernbanens infrastruktur i planleggingen og ha et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag mht sikkerhet og fare for skader knyttet til klimaendringer	Tas til orientering	Ingen endringsbehov Tas med i kommunens videre arealplanarbeid
Andre innspill		
Endringsforslag: Ingen		

2. ORGANISASJONER, LAG OG FORENINGER

2.1 NHO Vestfold og Telemark

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal - NHO VT støtter grepet om satsing på primærnæring og reiseliv og utvikling av tilleggsnæringer i kombinasjon mellom disse to. - Det påpekes at satsing på kraftkrevende energi som f.eks. datasenter forutsetter tilgang på tilstrekkelig kraft. Kommunen oppfordres til å være tydeligere i de konkrete tiltakene, og slå fast at det <u>skal</u> utredes, ikke bare legges til rette for energieffektivisering og fornybar energi. Det vil bli et tydelig kraftunderskudd framover og dette må legges til grunn i kommunal planlegging.	-Tas til orientering Arealstrategien sier allerede at for å møte fremtidens økte energibehov, skal det legges til rette for energieffektivisering og økt produksjon av fornybar energi. Drangedal kommune fikk utarbeidet en rapport med navn "Kunnskapsgrunnlag for fornybar kraftproduksjon i Drangedal." Datert 06.06.23. I møte 05.09.2024 behandlet Kommunestyret saken "Strategi for fornybar kraftproduksjon i Drangedal", som tok utgangspunkt i rapporten. I	Ingen endringsbehov Av hensyn til tidligere fattet politisk behandling av kunnskapsgrunnlag for fornybar energi, tas ikke innspillet inn i planen

	vedtaket sier Kommunestyret nei til storskala vindkraft, og at man ikke skulle gå videre med konsekvensutredning. Det ble vedtatt at man skulle fokusere på vannkraft og solkraft på allerede utbygde områder og på annen utslippsfri energi.	
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunen som organisasjon og tjenesteleverandør NHO VT mener at planen viser at kommunen tar de ansatte på alvor gjennom hele arbeidslivet. At kommunen adresserer utfordringene med om kampen om kompetanse og flinke folk støttes. Planens fokus på å redusere sykefravær, samt kompetansebygging for å beholde og videreutvikle medarbeiderne støttes helhjertet.	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Arealstrategi for Drangedal kommune		
Andre innspill -NHO Telemark gir ros for et gjennomarbeidet forslag til samfunnsdel, som på en god måte beskriver utfordringene kommunen står overfor, og for ambisjonen om å legge til rette for vekst, verdiskaping og attraktive lokalsamfunn. Det applauderes for at høringsdokumentene er bygget over samme lest som Telemarksplanen, det gjør det lettere å komme med innspill for aktører utenfor det offentlige. -Drangedal oppfordres til å ta en aktiv rolle i den regionale energi- og næringsutviklingen i Telemark. En tydeligere regional forankring vil styrke kommunens attraktivitet for nye investeringer. - NHO VT støtter planens overordnede mål om et nyskapende og framtidsrettet Drangedal, men understreker at dette forutsetter tilstrekkelig krafttilgang, forutsigbare rammevilkår og vilje til kunnskapsbasert planlegging – og oppfordrer kommunen til å tydeliggjøre dette i planen	-Tas til orientering Adm. er enig i at kommunen bør ta en aktiv rolle regionalt, både innen energi- og næringsutvikling Se vurdering i pkt. 2.1 over	Ingen endringsbehov Drangedals regionale rolle anbefales presisert tydeligere i planutkastet Av hensyn til tidligere fattet politisk behandling av kunnskapsgrunnlag for fornybar energi, tas ikke innspillet inn i planen

Endringsforslag:

Endret avsnitt om næringsliv og muligheter, side 5

Mål - nyskapende Drangedal, pkt. 2: Utnytte ringvirkningsmulighetene fra datasenteret og andre større nærings-satsinger lokalt og regionalt.

2.2 Drangedal næringsforening

Innspill	Adm.	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal - DF støtter satsingen på fornybar energi og mener at kommunen bør skaffe seg et kunnskapsgrunnlag hvor mulighetene skisseres for å ta kvalifiserte valg. -DF er urolige for at Drangedal Kraft avkreves for stort utbytte, og mener at det kan gi manglende økonomisk handlefrihet for selskapet -Kulepunktene har gode ambisjoner, men det stilles sp. om viljen til å avsette ressurser og til økonomisk handlingsrom etter omstillingsperioden. Mener det er viktig at næringsutvikling samles under en paraply og forene kreftene -Ber om at Tørdal defineres som lokalsenter (s. 25) for å oppnå målet om levende lokalsenter	Se vurdering av tilsvarende innspill fra NHO Vestfold og Telemark pkt. 2.1 Innspillet vurderes til å ligge utenfor planens strategiområde Organisering av næringsutviklingsarbeidet i kommunen og DF ligger utenfor strategiområdet til samfunnsplanen Kommenteres nedenfor	Innspillet vurderes ikke tatt inn i planen, med henvisning til tidligere politisk vedtak. Foreslås ikke tatt til følge da det ligger utenfor strategiområdet for planen Innspillet noteres til bruk i andre organiseringsprosesser Dette punktet kommenteres under pkt. arealstrategi nedenfor
2 Inkluderende Drangedal -Anser at avslutning av Grendekretsmidler i budsjettet i 2026 og privatisering av veier er «lite inkluderende».	Dette innspillet vurderes til å ligge utenfor planens strategiområde	Ingen endringsforslag
3 Naturlige Drangedal		Ingen endringsforslag

Vurderer at vi har et betydelig planarbeid foran oss, og oppfordrer til en forenkling av planverket, samt at planene blir utformet «romslig» slik at de ikke er til hinder for næringsutvikling	I forbindelse med handlings- og økonomiplanen skal kommunens samlede planverk gjennomgås, og det skal jobbes for en forenkling av planverket. Kommunen har fått positive tilbakemeldinger på reguleringsplanen for Doktormyra, som ble utformet i dialog og med innspill fra utbyggere. Vi fikk gode erfaringer med denne måten å utvikle planer på.	Innspillet noteres for videre planarbeid
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør Viser til god dialog mellom næringsforeningen, og pol. og adm. ledelse. Vurderer likevel at kommunen sier for ofte nei når det er mulig å si ja til næringsutvikling, og stiller fordyrende og unødvendige krav ifht reguleringsplaner, pålegg om utredninger o.l.	Det er positivt at DN opplever god dialog. Kommunen er pålagt å følge regelverk knyttet til naturfare og beredskap, og har ikke anledning til å tillate utbygging i fareområder uten at slike områder er kartlagt i en reguleringsplanprosess. Dette for å hindre ulykker med tap av materiell og i verste fall liv, hvor kommunen kommer i erstatningsansvar	Det anbefales at innspillet ikke tas ikke til følge av hensyn til trygg og forsvarlig utbygging i kommunen
Arealstrategi for Drangedal kommune - Ønsker at Tørdal legges inn som lokalsenter i første kulepunkt	Prestestranna og Neslandsvatn er registret som tettsteder (SBB) og definert som lokalsenter i plansammenheng. Dersom Tørdal legges inn som lokalsenter, kan dette medføre forventninger om tilrettelegging for infrastruktur, tjenestetilbud og boligbygging. Dette vil være i strid	Ingen endring anbefales

-Mener at andre kulepunkt forsterker sentraliseringen og er kritiske til dette. Mener at det er pol/adm vanskelig å styre hvor folk skal bo, etablere næring og hvor tjenestetilbud ønskes etablert. Mener at kostnader til eldreomsorg ikke skal styre hvor eldre skal bo. DF mener at planen generelt legger opp til betydelig sentralisering, og savner at Bostrak, Kjosen og Henneseid nevnes spesifikt i planen.	med overordnede føringer. Det anbefales ikke at Tørdal defineres som et lokalsenter per i dag. Kommunen har begrenset med ressurser og må føre en aktiv arealpolitikk for å styre utviklingen i ønsket retning. Et levende og funksjonelt sentrum gjør at flere tjenester, butikker og møteplasser faktisk blir værende i kommunen. Uten et visst folketall i sentrum, risikerer vi at disse tilbudene forsvinner ut av Drangedal. Et sterkt sentrum styrker hele kommunen, også grendene. I tillegg har vi nasjonale føringer som forventer at videre vekst skal skje der folk kan gå, sykle, ta toget og bruke mindre bil. Mange vil fortsatt bo i grendene, og det er positivt! Det vil fortsatt bli åpnet for noe boligbygging i grendene, selv om vi foretrekker at eksisterende bebyggelse som i dag står tomme blir tatt i bruk. Dette gjelder i hele kommunen. De grepene som tas nå, handler om hvor kommunen skal legge til rette for videre vekst innen næring og nye boliger. Det er mer bærekraftig og økonomisk ansvarlig å bygge ut infrastruktur, vann/avløp og tjenester dersom vi bor noe tettere. Kort sagt: Et	Punkt om at man fortsatt åpner for spredt boligbygging i grendene, som gir føringer ved rullering av KPA
--	--	---

- Det er svært viktig at det finnes byggeklare næringsarealer i kommunen under mottoet Det er lov å ha flaks. Peker spesielt på at ytre Kroken, Prestestranna og i Tørdal bør prioriteres.	svakt sentrum gir svakere grender. Et sterkt sentrum styrker også grendene. Det er et strategisk og økonomisk spørsmål om hvorvidt kommunen skal bruke midler på etablering av næringsarealer for å stimulere til næringsutvikling, eller avvente private initiativ og forespørsler – og i så fall hvor næringstomtene skal utvikles. Spørsmålet bør løftes politisk i forbindelse med arealplanprosessen. Høringsutkastet har et punkt hvor det heter: «Utvikle næringstomter og gjenbruke eksisterende næringsarealer der det er hensiktsmessig». Dette vurderes å gi tilstrekkelig retning på dette plannivået.	Ingen endringsforslag i høringsutkastet. Etablering av nye næringsområder vil bli gjenstand for politisk drøfting i forbindelse med rullering av KPA.
Andre innspill -Mener at setningen hvor det framgår at det er ønskelig å sentralisere tjenester og boliger, slik at nærmiljøene styrkes (s. 5), er motstridende og næringsforeningen mener at dette er et vikarierende motiv for sentralisering til Prestestranna/Neslandsvatn.	Vi ser at nevnte setning på side 5 i planen kan være motstridende, så vi endrer denne. Planen tar utgangspunkt i nødvendige grep for å møte de økonomiske og demografiske utfordringene (økende andel eldre, nedgang i befolkning) gjennom tiltak for å effektivisere ressursbruken. Å legge til rette for aldersvennlig boligbygging i tettsteder for at flere kan bo hjemme lenger er i tråd med Bo	Setning side 5 i planutkastet endres (se under).

Videre foreslås det at nærhet til Grenland og innsjøen Toke bør innlemmes i planen, da disse har potensiale for næringsutvikling og naturbaserte opplevelser. Generelt: Slutter seg til svært mange av punktene i planen, men ser fram til konkrete handlingsplaner for å nå målene. Peker på at det vil kreve en betydelig innsats for alle i Drangedalssamfunnet – og vilje og evne til å tenke nytt	trygt hjemme-strategien og ATP Telemark. Det er også fornuftig å legge til rette for moderat boligutvikling utenfor tettstedene for å styrke eksisterende grender som Kjosen, Bostrak og Henneseid. Adm. vurderer at vi tar inn et punkt om at det fortsatt vil være åpning for spredt boligbygging i grendene, uten å nevne eksplisitte grender. Adm. slutter seg til at nærhet til Grenland gir utviklingsmuligheter. Samfunnsplanen angir overordnet retning, mens de mer konkrete tiltakene skal utarbeides og følges opp i forbindelse med handlings- og økonomiplanen. Dette grepet gir en god kobling mellom økonomiske prioriteringer og tiltak for å nå målene	Nærhet til Grenland blir omtalt i planen Innspillet følges opp ved utarbeidelse av årlig handlings- og budsjettplan
Endringsforslag: Arealstrategien, nytt punkt: <i>“Det skal fortsatt være åpning for spredt boligbygging i grendene.”</i> Setning side 5 (Utfordringer knyttet til demografi) endres til: <i>“Boligmassen må tilpasses eldre og personer med nedsatt funksjonsevne, og vi må i større grad sentralisere tjenester og boliger slik at transportbehovet innen helsesektoren reduseres.”</i> Det positive med nærhet til Grenland trekkes frem i planen side 5.		

2.3 Drangedal Kraft Holding

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune Samfunnsdelen har med seg flere gode konkrete punkt knyttet til energiproduksjon. Dette har vært en hovedsatsing for konsernet i de 10 siste årene og vil gi grunnlag for å opprettholde denne satsingen framover	Innspillet tas til orientering	Ingen endringsbehov
Andre innspill Samfunnsplanen støtter opp kommunens eierstrategi for konsernet	Innspillet tas til orientering	Ingen endringsbehov
Endringsforslag: Ingen		

2.4 Kulturrundens venneforening

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal Trekker fram nærfriluftslivets betydning for folkehelse, trivsel m.m Ønsker at samfunnsplanen legger til rette for sammenhengende stinett, god og helhetlig skilting av turstier og friluftsområder, tilrettelegging av fiskeplasser og utsetting av kanoer, samarbeid med frivillige lag og foreninger om drift og vedlikehold av nærfritidstilbud. Foreslår en konkret formulering rundt de foreslåtte tiltakene, se høringsinnspill.	Det vurderes at innspillet ligger utenfor samfunnsplanens strategiområde	Det anbefales at innspillet tas med i vurderingen av tiltak i forbindelse med handlings- og økonomiplanen.
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune		
Andre innspill		
Endringsforslag: Ingen		

2.5 Treindustrien

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune - Avskoging til utbyggingsformål må unngås. Viser til statlige planretningslinjer som peker på at fortetting og transformasjon skal vurderes og bør utnyttes -Skoler, barnehager og sykehjem må prioriteres, da manglende kapasitet begrenser boligbyggingen -Skogforvaltning, natur- og klimatiltak henger sammen og forutsetter et godt kunnskapsgrunnlag. Skogbruksfaglig kompetanse bør involveres i planprosesser	Det vurderes at planforslaget i stor grad tar opp i seg dette innspillet i høringsutkastet Tas til orientering Skogbruksansvarlig i Drangedal involveres i aktuelle planprosesser.	Ingen endringsbehov Ingen endringsbehov Ingen endringsbehov
Andre innspill		
Endringsforslag: Ingen		

2.6 Brunane Luberg grunneierlag

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal Brunane Luberg grunneierlag viser til at dersom Drangedal skal lykkes som vertskommune for moderne, global teknologiindustri er		

man avhengig av bygging av ny kraft. Brunane-Luberg hybridkraftverk gjør det mulig å realisere målet om nye kompetansearbeidsplasser, og posisjonere Drangedal som en unik aktør i det grønne skiftet og ta en ansvarlig rolle i den kritiske kraftsituasjonen regionalt. Her vises det til planområdets nærhet til det nasjonale hovednettet som en strategisk fordel og at Drangedal kan bidra direkte inn i «Kraftløftet» og bli en uunnværlig medspiller for industriutvikling i Telemark. Laget oppfordrer sterkt til at konsekvensutredninger brukes som et styringsverktøy	Se vurdering av tilsvarende innspill fra NHO Vestfold og Telemark pkt. 2.1	Det vises til kommunestyrevedtak. Ingen endringsforslag foreslås
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal Ved å etablere et lokalt Vilt- og Naturfond finansiert av kraftinntekter kan Drangedal kombinere fornybar energi med kunnskapsbasert naturforvaltning og gjennomføre konkrete tiltak for å bedre elgbestanden m.m.	Innspillet vurderes til å ligge utenfor samfunnsplanens strategiområde	Ingen endringsforslag
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune		
Andre innspill Brunane Luberg grunneierlag gir honnør for at høringsutkastet adresserer de demografiske utfordringene Drangedal står overfor. Planens ambisjoner om å skape attraktive lokalsamfunn støttes, men det understrekes at forutsetningen for å lykkes at kommuneøkonomi og lokal kraftsituasjon gir forutsigbarhet for innbyggere og næringsliv. Grunneierlaget peker på at hybridkraftverk vil kunne tilføre kommunen forutsigbare inntektskilder. Det vises til konklusjonene i Grenlandssamarbeidets rapport fra 2025 hvor det pekes på at man vil få et lokalt kraftunderskudd mot 2030/2050.	Tas til orientering	Det vises til kommentarer over
Endringsforslag: Ingen		

3. RÅD OG UTVALG

3.1 Ungdomsrådet		
Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon Under arbeidsverkstedet 2.2.26 stilte Ungdomsrådet seg positive til planens visjon	Tas til orientering	Ingen endringsforslag
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal Ungdomsrådet var opptatt av at det må på plass et bedre kollektivtransporttilbud slik at flere ungdommer kan benytte seg av tilbudene i kommunen. Kollektivtransporttilbudet bærer i dag preg av for lite samarbeid, og mye venting på korresponderende transport. Det bør etableres flere rusfrie, sosiale møtesteder hvor ungdom kan møtes og tilbudet på ungdomsklubben bør utvides. Skolen bør ha mer opplæring i rusforebygging.	Kollektivtransport er særlig viktig for unge som ikke er like mobile som voksne.	Adm. foreslår at behovet for god, punktlig og korresponderende kollektivtransport understrekes i planen Punktet om flere rusfrie, sosiale møtesteder og fritidstilbud tas med i arbeidet med handlings- og økonomiplanen
3 Naturlige Drangedal Mener at planen må ha et tydelig fokus på bærekraftig forvaltning av naturressursene og en bærekraftig bolig- og næringsutvikling for å ivareta naturen for kommende generasjoner	Adm. er enig i at bærekraftig utvikling og forvaltning av naturen er viktig og dette er planutkastet også tydelig på	Ingen endringsforslag
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør Det bør jobbes mer med kommunens omdømme og gjøre kommunens fortrinn mer kjent	Kommunen jobber med å utarbeide en kommunikasjonsstrategi for blant annet å bygge et realistisk omdømme og hvor Drangedals kvaliteter skal synliggjøres – for å styrke Drangedals visjon om å være det naturlige valget	Ingen endringsforslag Innspillet tas med i det videre arbeidet med kommunikasjonsstrategien

Arealstrategi for Drangedal kommune Sentrum bør gjøres mer attraktivt, livlig og innbydende, f.eks. trengs lys (som virker) og flere søppeldunker, både i sentrum og på skolen	Adm. støtter innspillet om å gjøre sentrum mer attraktivt og innbydende og de konkrete forslagene tas med i andre prosesser	Ingen endringer anbefalt. Det vurderes at planforslaget har tilstrekkelig fokus på å styrke sentrums attraktivitet
Andre innspill Ungdomsrådet synes at planforslaget som foreligger er bra, med viktige fokusområder som inkludering, integrering, frivillighet, folkehelse, beredskap, natur og kollektivtransport. Rådet uttrykker et klart ønske om flere fritids-, idretts- og kulturtilbud og flere andre konkrete forslag for å motvirke utenforskap og fremme inkludering og fellesskap.		Innspillet om flere fritids-, idretts- og kulturtilbud vurderes i sammenheng med handlings- og økonomiplanen og i andre prosesser
Endringsforslag: Nytt punkt under 1.3. <i>Drive aktivt påvirkningsarbeid for å sikre god, punktlig og korresponderende kollektivtransport for innbyggerne</i>		

4. POLITISKE PARTIER

4.1 Drangedal Senterparti		
Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon Vurderer at visjonen er god. Drangedal skal være det naturlige valget for bosetting, næringsutvikling, natur og friluftsliv, trygghet og gode tjenester	Tas til orientering	Ingen endringsforslag
1 Nyskapende Drangedal - Drangedal Senterparti mener at samfunnsplanen bør styrke innsatsen for å tilrettelegge for byggeklare næringstomter. - Punktet om å utnytte mulighetene fra datasenteret i Tørdal er for	Adm. vurderer at dette er en viktig. Punktet som omhandler dette kan tydeliggjøres noe, samt i arealstrategien. Adm. er enig i at punkt om	Omformulere punktet om næringstomter og arealstrategien for å forsterke budskapet. Følges opp videre i forbindelse med KPA.

snevert, det bør heller stå «Utnytte mulighetene fra f.eks. datasenteret i Tørdal og andre virksomheter» - Planen bør omtale lokale møteplasser, tjenester og tilbud som gjør det attraktivt i alle grender	datasenteret bør utvides til å omfatte også andre større lokale og regionale etableringer Adm. vurderer at planen bør inneholde et punkt om gode samarbeidsarenaer mellom kommunen, frivilligheten, idrett og kultur for å skape gode tilbud og aktiviteter, for bl.a. å skape tilhørighet i lokalsamfunnene. Dette gjelder naturligvis også lag og foreninger ute i grendene. Bør også tydeliggjøres i fremtidsbildet	Det anbefales at eksisterende næringsliv inkluderes i punktet og at fremtidsbildet for nyskapende Drangedal også justeres Det anbefales å ta inn et punkt som omtaler gode samarbeidsarenaer for å skape gode tilbud og aktiviteter, uten å nevne verken sentrum eller navngi noen grender spesifikt. Oppdatere fremtidsbildet
2 Inkluderende Drangedal - Det er bra at planen løfter fram prioritering av tidlig innsats, forebyggende arbeid og trygge oppvekstmiljø. - Planen må tydeliggjøre tilrettelegging for bygging i grendene og samarbeid med private aktører for tilgjengelige boliger og tomter	Tas til orientering Adm vurderer at tilrettelegging for bygging i områder med vekstpotensial er ivaretatt i planen. Ser behovet for å understreke fortsatt åpning for spredt boligbygging i grendene.	Ingen endringsforslag Fortsatt åpning for spredt boligbygging i grendene foreslås tatt inn i arealstrategien. Eksisterende punkt nr 3 under kapittel 1.3 i planen. ivaretar boligutvikling i områder med vekstpotensial.
3 Naturlige Drangedal - <i>Bærekraftig bruk av naturressurser:</i> Planen bør støtte en aktiv og langsiktig skogbrukspolitikk. Vern gjennom bruk -friluftsliv som skaper tilhørighet og helsefremmende aktiviteter. Lokal forankret forvaltning av natur og arealer	Planutkastet har høyt fokus på bærekraft og naturforvaltning og på dette plannivået vurderes dette som tilstrekkelig	Ingen endringsbehov Ingen endringsbehov

- <i>Beredskap</i> : Sikre sterk infrastruktur i hele kommunen, styrke samarbeidet med frivillige, lokalmiljø og beredskapsorganisasjoner	Samfunnssikkerhet og beredskap har bred omtale i planen, og vurderes som tilstrekkelig.	
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune		
Andre innspill Drangedal Senterparti ønsker en plan som styrker bosetting i hele kommunen, gode og tilgjengelige tjenester, tilrettelegging for lokal verdiskaping og ivaretagelse av naturressursene – slik at Drangedal blir det naturlige valget	Tas til orientering	Ingen endringsbehov
Endringsforslag: <i>Fremtidsbilde for Nyskapende Drangedal er justert slik at satsing på eksisterende næringsliv og etablering av møteplasser tydeliggjøres.</i> <i>Endring av tittel på kapittel 1.2.: Vi skal gripe mulighetene som datasenteret og andre større lokale og regionale etableringer gir</i> <i>Endring av mål "Nyskapende Drangedal":</i> - Styrke eksisterende næringsliv og legge til rette for vekst og verdiskaping - Utnytte ringvirkningsmulighetene fra datasenteret og andre større næringssatsinger lokalt og regionalt Arealstrategien, nytt punkt: <i>"Det skal fortsatt være åpning for spredt boligbygging i grendene."</i>		

5. PRIVATPERSONER

5.1 Jens Kristensen		
Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon 1 Nyskapende Drangedal -Drangedal er en pendlerkommune, både knyttet til arbeidsmarkedet og utdanning. Det er derfor behov for en tydeligere prioritering av vei og jernbane, og det er særlig behov for opprustning av veiforbindelse østover og forbedring av Sørlandsbanen.	Som det framgår av kunnskapsgrunnlaget for planen er Drangedal en pendlerkommune. Dette inngår også i forslaget til høringsutkast	Det anbefales at prioritering av vei og bane tydeliggjøres ytterligere i planen

-Boligmarkedet bør benyttes som en strategisk mulighet og et konkurransefortrinn, og Drangedal bør legge til rette for attraktive boligtomter, f.eks. i Kroken-området og i grenseområdene i Grenland. -Det pekes også på behovet for mer realisme i knyttet til hvordan datasenteret på Varpet omtales i planen. Det vises til at kommunen har begrenset økonomisk handlingsrom og at eventuelle investeringer bør være knyttet til konkrete, modne prosjekter og innsatsen må tilpasses kommunens økonomiske bæreevne. Det anmodes om at eksisterende virksomheter betydning for verdiskapning og inntektsmuligheter vies større oppmerksomhet i planen. – Det trekkes fram som problematisk at kommunen har sagt nei til utredning av vindkraft, og det anslås at kommunen kan gå glipp av store inntekter som bør gjøre det legitimt å utarbeide et konkret kunnskapsgrunnlag for å bedre en presset kommuneøkonomi.	Dette er ivaretatt i arealstrategien. Adm, vurderer at det er behov for å tilpasse innsatsen ifht realistiske prosjekter for utnyttelse av restvarme etc. Eksisterende virksomheter har stort potensiale for videreutvikling og lønnsomhet, f.eks Holte gård. Se vurdering av tilsvarende innspill fra NHO Vestfold og Telemark pkt. 2.1	Ingen endringsforslag Det anbefales at utvikling av eksisterende virksomheter forsterkes i planen og at også framtidsbildet for Nyskapende Drangedal justeres Av hensyn til tidligere fattet politisk behandling av kunnskapsgrunnlag for fornybar energi, tas ikke innspillet inn i planen
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal		
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune		
Andre innspill -Samfunnsplanen er gjennomarbeidet og oversiktlig, med et realistisk utfordringsbilde og en tydelig omstillingsvilje og fungerer godt som en overordnet ramme for videre utvikling. -Innspillet peker imidlertid på behov for større realisme, tydeligere prioriteringer og bedre sammenheng mellom ambisjonsnivå og faktisk handlingsrom.	Tas til orientering Konkrete innspill her vurderes i overnevnte punkter	Ingen endringsforslag
Endringsforslag: Endret tekst i innledende kapittel om “Utfordringer og muligheter” og lagt til følgende punkt 1.1: Jobbe aktivt for at Drangedal skal være en pendlervennlig kommune gjennom påvirkningsarbeid for bedre infrastruktur – veier, togbane og kollektivtransport <i>Fremtidsbilde for Nyskapende Drangedal er justert slik at satsing på eksisterende virksomheter tydeliggjøres.</i>		

Endring av mål "Nyskapende Drangedal":
- Styrke eksisterende næringsliv og legge til rette for vekst og verdiskaping

5.2 Bodil Gautefall

Innspill	Adm. vurdering	Resultat
Visjon		
1 Nyskapende Drangedal		
2 Inkluderende Drangedal		
3 Naturlige Drangedal Gautefall kan tilby en nærmest komplett destinasjon for helårs natur- og fritidsliv. I innspillet etterlyses det en helhetlig naturforvaltningsplan for Gautefallheia, som bør utvikles i samarbeid med berørte grunneiere og interessegrupper. Forvaltningsplanen bør vise hva vi kan tilby besøkende, hvordan natur forvaltes og tas vare på for framtida og danne grunnlag for å utvikle naturvennlige turistprodukter. Dersom interessen er stor nok, kan det kanskje bli aktuelt med et lokalt besøkssenter.	I planen framgår det at det skal satses på helårlig destinasjonsutvikling på Gautefallheia. Det vurderes som tilstrekkelig på dette plannivået. Innspillet om naturforvaltningsplan er hensiktsmessig, og bør tas med i videre prosesser med kommuneplanens handlings- og økonomiplan. En forvaltningsplan bør være helhetlig og utvikles i samarbeid med tilgrensende kommuner.	Ingen endringsbehov Innspillet foreslås vurdert i forbindelse med årlig rullering av handlings- og økonomiplanen, hvor tiltakene i samfunnsplanen skal konkretiseres.
Kommunens som organisasjon og tjenesteleverandør		
Arealstrategi for Drangedal kommune		
Andre innspill		
Endringsforslag: Ingen		